

فرم طرح دوره

۱	نام و نام خانوادگی مدرس / مدرسان: دکتر مریم زمانیان	۶	نام دانشکده: بهداشت	۱۱	عنوان واحد درسی به طور کامل: مبانی اپیدمیولوژی
۲	آخرین مدرک تحصیلی: دکترای تخصصی	۷	رشته تحصیلی فراگیران: بهداشت عمومی	۱۲	تعداد واحد: ۲ واحد
۳	رشته تحصیلی: اپیدمیولوژی	۸	مقطع: کارشناسی	۱۳	تعداد جلسه: ۱۶
۴	مرتبه علمی: دانشیار	۹	نیمسال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴	۱۴	عنوان درس پیش نیاز:
۵	گروه آموزشی: اپیدمیولوژی	۱۰	تعداد فراگیران: ۱۲	۱۵	تاریخ ارائه:

هدف کلی دوره: آشنایی دانشجویان دوره با اصول اپیدمیولوژی و به کار گیری آن در راستای برنامه های پیشگیری و تحقیقاتی

شماره جلسه	اهداف جزئی	اهداف ویژه رفتاری ^۱	ارزیابی آغازین ^۲	روش تدریس	وسایل آموزشی	شیوه ارزشیابی	
						تکوینی ^۳ و پایانی ^۴	درصد
۱	آشنایی با دانشجویان معرفی درس، اهمیت و اهداف	در پایان جلسه دانشجو باید بتواند: ۱- تاریخچه اپیدمیولوژی را توضیح دهد. ۲- اپیدمیولوژی را بر اساس واژه نامه اپیدمیولوژی تعریف نماید. ۳- اهداف اختصاصی اپیدمیولوژی را در ۴ مورد بیان نماید.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	ارزشیابی ورودی بصورت پرسش و پاسخ و آگاهی از سطح آمادگی	۱۰۰ درصد

۱. براساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان-حرکتی

۲. دانسته ها و پیش آمادگی های ورود به درس جدید

۳. هر نوع ارزشیابی که در طول ترم از عملکرد دانشجویان انجام می گیرد.

۴. هر نوع ارزشیابی که در پایان ترم از عملکرد دانشجویان انجام می گیرد.

					۴- دامنه شدت و وسعت بیماری را با ۸۰ درصد دقت توصیف نماید. ۵- مراحل مختلف بیماری را با ۹۰ درصد دقت بیان کند. ۶- بیماری بالینی را با ۹۰ درصد دقت توضیح دهد. ۷- بیماری غیر بالینی را با ۹۰ درصد دقت توضیح دهد.		
۲	مروری بر اصطلاحات رایج در اپیدمیولوژی	۱- اپیدمی را با ۸۰ درصد دقت توضیح دهد و یک مثال ذکر نماید. ۲- طغیان را با ۸۰ درصد دقت توضیح دهد و یک مثال ذکر نماید. ۳- اندمیک را با ۸۰ درصد دقت توضیح دهد و یک مثال ذکر نماید. ۴- هایپر اندمیک را با ۸۰ درصد دقت توضیح دهد و یک مثال ذکر نماید. ۵- هولو اندمیک را با ۸۰ درصد دقت توضیح دهد و یک مثال ذکر نماید. ۶- منحنی اپیدمی را با ذکر یک مثال توضیح دهد و قادر به ترسیم منحنی اپیدمی برای حالات اندمیک و اپیدمیک باشد. ۷- تک گیری را با ۸۰ درصد دقت توضیح دهد و یک مثال ذکر نماید. ۸- عالم گیری را با ۸۰ درصد دقت توضیح دهد و یک مثال ذکر نماید. ۹- بیماری خارجی را با ۸۰ درصد دقت توضیح دهد و یک مثال ذکر نماید. ۱۰- بیماری مشترک انسان و دام را با ۸۰ درصد دقت توضیح دهد و یک مثال ذکر نماید. ۱۱- طغیان در حیوانات را با ۸۰ درصد دقت توضیح دهد و یک مثال ذکر نماید. ۱۲- طغیان در پرندگان را با ۸۰ درصد دقت توضیح دهد و یک مثال ذکر نماید.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	دانشجویان در طول و پایان نیمسال

۳	انواع همه گیری	۱- خصوصیات اپیدمی را در ۴ مورد بیان نماید. ۲- انواع اپیدمی های تک منبعی، منتشره و ارام یا نوین را نام برده، توضیح دهد و خصوصیات آنها را نام ببرد و از هر کدام یک مثال بیان نماید. ۳- ایمنی گروهی را تعریف نماید. ۴- خصوصیات بیماری هایی که مشمول ایمنی گروهی هستند را ذکر نماید. ۵- عوامل موثر در سرعت انتقال همه گیری منتشره را توضیح دهد. ۶- میزان حمله ثانوی را محاسبه و تفسیر نماید. منحنی اپیدمی انواع همه گیری ها را ترسیم نماید.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	۱۰۰ درصد
۴	مراحل بررسی اپیدمی ها و مدل های بیماری	۱- مراحل بررسی طغیان را نام برده، آنها را توضیح دهد و یک مثال را ذکر نماید. ۲- مدل های انتقال بیماری ها را نام ببرد. ۳- مدل مثلث را در انتقال بیماری ترسیم نماید. کاربرد های آنرا بیان کرده و برای اجزای آن مثالی ذکر نماید. ۴- مدل چرخ را در انتقال بیماری ترسیم نماید. کاربرد های آنرا بیان کرده و برای اجزای آن مثالی ذکر نماید. ۵- مدل شبکه علیت را در انتقال بیماری ترسیم نماید. کاربرد های آنرا بیان کرده و برای اجزای آن مثالی ذکر نماید. ۶- عوامل موثر در وضع بیماری را نام برده و با مثال توضیح دهد ۷- فاکتورهای اپیدمیولوژیک را برحسب زمان، مکان و شخص با ذکر مثال توضیح دهد. ۸- سطوح پیشگیری را با ذکر مثال بیان نماید. نظام مراقبت و گزارش دهی و اهمیت آنرا توضیح دهد.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	۱۰۰ درصد
۵	انواع میزان های ابتلا	۱- مفهوم نسبت، تناسب و میزان را با مثال تعریف نماید. ۲- میزان های ابتلا و میرایی را تعریف نماید. ۳- انواع میزان های ابتلا را نام ببرد. ۴- میزان شیوع لحظه ای را نام ببرد و یک مثال از آن ذکر نماید. ۵- میزان شیوع دوره ای را نام ببرد و یک مثال از آن ذکر نماید. ۶- میزان شیوع در تمام عمر را نام ببرد و یک مثال از آن ذکر نماید. ۷- انواع میزان های شیوع را محاسبه نماید. ۸- مفهوم کل جمعیت و متوسط تعداد جمعیت را درک نماید. ۹- انواع بروز را نام ببرد. ۱۰- بروز تجمعی را تعریف کرده و یک مثال ذکر نماید. ۱۱- بروز تراکمی را تعریف کرده و یک مثال ذکر نماید. ۱۲- مفهوم جمعیت در خطر را درک نماید. ۱۳- توانایی محاسبه شخص - زمانهای در خطر را داشته باشد.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	۱۰۰ درصد

					۱۴- محدودیت های شخص زمان را بیان نماید. ۱۵- توانایی محاسبه شیوع را با توجه به بروز و دوره بیماری کسب نماید، و محدودیت های آنرا نام ببرد. ۱۶- عوامل موثر بر میزان های بروز و شیوع را نام ببرد. ۱۷- کاربردهای میزان های شیوع و بروز را بیان نماید. ۱۸- انواع میزان های بروز را محاسبه نماید فاصله اطمینان برآورد نقطه ای شیوع را درک کرده و توانایی محاسبه آنرا داشته باشد.		
۶	انواع میزان های میرایی	۱- میزان کشندگی را تعریف کرده، کاربرد آنرا به همراه ذکر یک مثال بیان نماید. ۲- میزان میرایی را تعریف کرده، کاربرد آنرا به همراه ذکر یک مثال بیان نماید. ۳- میرایی تناسبی را تعریف کرده، کاربرد آنرا به همراه ذکر یک مثال بیان نماید. ۴- میزان کشندگی، میزان میرایی و میرایی تناسبی را محاسبه نماید. ۵- میزان های خام، اختصاصی و تطبیق یافته را تعریف کرده و کاربرد آنها را ذکر نماید. ۶- سال های زندگی تطبیق یافته با ناتوانی را ذکر نماید. بار بیماری را با دقت ۸۰ درصد توضیح دهد.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	۱۰۰ درصد
۷	ارزیابی آزمون های غربالگری و تشخیصی	۱- غربالگری را با درستی ۲۰ درصد تعریف نماید. ۲- انواع شاخص های درستی را نام برده و آنها را تعریف نماید. ۳- اعتبار را تعریف کرده و انواع آنرا نام ببرد. ۴- حساسیت و ویژگی را تعریف کرده و توانایی محاسبه آنها را کسب نماید. ۵- آزمون طلایی را تعریف کرده و مثالی برای آن ذکر نماید. ۶- ارزش اخباری مثبت و منفی را تعرف و محاسبه کرده و تفسیر آنرا با دقت ۸۰ درصد بیان نماید. ۷- تاثیر جایجایی نقطه برش تشخیص بیماریها را درک نماید. اهمیت موارد مثبت کاذب و منفی کاذب را بیان نماید.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	۱۰۰ درصد

۸	ارزیابی آزمون های غربالگری و تشخیصی	۱- استفاده از تست های چندگانه را توضیح دهد. ۲- حساسیت و ویژگی خالص را محاسبه نماید. ۳- کاربرد حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و منفی را توضیح دهد. انواع پایایی تست ها را توضیح دهد.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	۱۰۰ درصد
۹	کارآزمایی بالینی	۱- سیر طبیعی بیماری را توضیح دهد. ۲- انواع مطالعات اپیدمیولوژی را نام ببرد. ۳- کارآزمایی بالینی را تعریف نماید. ۴- تصادفی سازی را تعریف نموده و انواع آنرا نام ببرد. ۵- انواع گروه های مقایسه را در کارآزمایی بالینی نام ببرد و برای هر یک مثالی ذکر نماید. ۶- انواع روش های انتخاب جمعیت تحت مطالعه را ذکر کند. کورسازی را تعریف و انواع آنرا به همراه مثال توضیح دهد.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	۱۰۰ درصد
۱۰	کارآزمایی بالینی	۱- انواع طرح های کارآزمایی بالینی را توضیح داده و برای هر یک مثالی بیان نماید. ۲- روش های بیان نتایج کارآزمایی بالینی را توضیح دهد. ۳- تعمیم پذیری نتایج کارآزمایی بالینی را توضیح دهد و برای آن مثالی ذکر نماید. روایی درونی و بیرونی را درک نماید.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	۱۰۰ درصد
۱۱	مطالعات همگروهی	۱- رابطه علیتی را تعریف نماید. ۲- مطالع کوهورت را تعریف نماید و اسامی مختلف آنرا ذکر کند. ۳- خصوصیات کلی مطالعات کوهورت را بیان نماید. ۴- طرح مطالعه کوهورت را ترسیم نماید. ۵- انواع مطالعات کوهورت را نام ببرد. ۶- مطالعه همگروهی آینده نگر را توضیح داده و مثالی برای آن ذکر نماید. ۷- مطالعه همگروهی گذشته نگر را توضیح داده و مثالی برای آن ذکر نماید. ۸- مطالعه همگروهی آینده نگر-گذشته نگر را توضیح داده و مثالی برای آن ذکر نماید. مزایا و معایب هر یک از انواع مطالعات همگروهی را بیان نموده و آنها را با یکدیگر مقایسه نماید.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	۱۰۰ درصد

۱۲	مطالعات همگروهی	۱- روش های انتخاب جمعیت مطالعه را ذکر نماید. ۲- روش های انتخاب جمعیت گروه مقایسه را توضیح دهد. ۳- منابع داده های مواجهه و پیامد را نام ببرد. ۴- خطاهای مهم را در مطالعات همگروهی توصیف نماید. مطالعه همگروهی را با مطالعه کارآزمایی مقایسه نماید.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	۱۰۰ درصد
۱۳	مطالعات مورد شاهدهی	۱- طراحی مطالعات مورد-شاهد را توصیف نماید. ۲- منابع انتخاب مورد ها را با ذکر مثال بیان نماید. ۳- منابع انتخاب گروه شاهد را با ذکر مثال بیان نماید. ۴- همسان سازی و انواع انرا توصیف نماید. ۵- انواع مطالعات مورد – شاهد را نام برده و هر یک را توضیح دهد. مزایا و معایب مطالعات مورد-شاهد را بیان نماید.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	۱۰۰ درصد
۱۴	مطالعات مقطعی	۱- طرح مطالعات مقطعی را توضیح دهد. ۲- کاربرد مطالعات مقطعی را بیان نماید. ۳- روش های انتخاب افراد را در مطالعات مقطعی توضیح دهد. ۴- مطالعات مقطعی را با مطالعات همگروهی، مورد-شاهد و کارآزمایی بالینی مقایسه نماید. مطالعات اکولوژیک را توصیف نماید.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	۱۰۰ درصد
۱۵	شاخص های رابطه	۱- خطر مطلق را محاسبه و تفسیر نماید. ۲- خطر نسبی را محاسبه و تفسیر نماید. ۳- نسبت خطر را محاسبه و تفسیر نماید. ۴- نسبت میزان را محاسبه و تفسیر نماید. ۵- نسبت شانس را محاسبه و تفسیر نماید. حالاتی که نسبت شانس برآورد خوبی از خطر نسبی است را توضیح دهد.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	۱۰۰ درصد

۱۶	شاخص های رابطه	۱- خطر منتسب را محاسبه و تفسیر نماید. ۲- خطر قابل انتساب جمعیت را محاسبه و تفسیر نماید. خطر قابل انتساب در گروه مواجهه یافته را محاسبه و تفسیر نماید.	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	در طول و پایان نیمسال	۱۰۰ درصد
۱۷	رفع اشکال	پاسخ به سوالات درباره تمامی جلسات گذشته	پرسش و پاسخ از دانسته های قبلی دانشجویان	سخنرانی تعاملی ، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	کامپیوتر، پاورپوینت وایت برد کتاب مقالات	ارزشیابی پایانی، تشریحی تستی،	۱۰۰ درصد

منابع درس:

ردیف	عنوان
۱	سلنتانو، دیوید. اسکلو، مویزس. اپیدمیولوژی گوردیس. ترجمه و تنظیم: دکتر حسین صباغیان، دکتر کورش هلاکوئی نائینی، و دکتر شهرزاد نعمت اللهی. ویراست ششم. انتشارات گپ. ۱۴۰۰.

- هدف کلی در واقع نشان دهنده هدف اصلی آن جلسه تدریس خواهد بود که اصولاً یک هدف کلی نگارش شده و سپس به چند هدف ویژه رفتاری تقسیم می شود.
- اهداف ویژه رفتاری دارای فعل رفتاری، معیار، محتوا و شرایط بوده و در حیطه های شناختی، عاطفی و روان حرکتی طراحی می شود. این اهداف در تعیین متد و وسایل آموزشی موثر می باشند.
- ارزشیابی بر اساس اهداف می توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) ، مرحله ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.